

ERDI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOETAN SARTZEKO PROBA. 2023

10/2023 EBAZPENA, otsailaren 9koa

NATUR ZIENTZIAK

KALIFIKAZIOA

DEITURAK

IZENA

NANa/A

IZ

1.- Irakur ezazu testua eta harekin batera dagoen informazioa. Jarraian, osa ezazu taula eta erantzun ezazu amaierako galdera, unitateetan beharrezkoak diren aldaketak eginez: (0,8 puntu)

1500 cm-ko altuera duen zuhaitz batek 180000 hosto izan ditzake eta haren azalera osoa, guztira, 0,068 hm²-koa da. Udako egun bero batean zuhaitz horrek orduko 200 litro ur arte gal dezake transpirazioz. Ur-kopuru horrek guztiak xilemaren bitartez gora egin behar du zuhaitzean, sustraietatik hostoetara.

Testuko datua	Magnitudea	Kopurua, Unitateen Nazioarteko Sistemari (SI) dagokion unitatean adierazia.

Transpirazio-erritmo egonkorrekin, egun oso batean zenbat ur transpiratuko da? Gutxi gorabeherako bolumena adierazi metro kubikoetan (m³).

ERDI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOETAN SARTZEKO PROBA. 2023

10/2023 EBAZPENA, otsailaren 9koa

NATUR ZIENTZIAK

2.- Idatz ezazu ondoko esaldietan adierazten diren egoera aldaketei dagokien izena: (0,1 erantzun zuzen bakoitzagatik)

Definizioa	Egoera aldaketa
SOLIDO bat LIKIDO izatera pasatzen denean gertatzen den egoera aldaketa	
LIKIDO bat SOLIDO izatera pasatzen denean gertatzen den egoera aldaketa	
GAS bat LIKIDO izatera pasatzen denean gertatzen den egoera aldaketa	
LIKIDO bat GAS izatera pasatzen denean gertatzen den egoera aldaketa, likidoaren gainazalean eta zeinahi tenperaturatan gertatzen denean.	
Masa LIKIDO osoak jasaten duen egoera aldaketa GAS izatera pasatzen denean eta tenperatura finkoa denean	
Halaxe deitzen da SOLIDO bat LURRUN izatera pasatzen denean, egoera likidotik pasatu gabe	

3.- Sailka itzazu honako gaixotasun hauek infekziosoak edo ez-infekziosoak diren kontuan hartuta (0,1 puntu zuzen jarritako hitz bakoitzeko)

Covida   Tuberkulosia   Diabetesa   Elgorria   Gripea
Minbizia   Hiesa   Artrosia   Miokardio-infartua

Gaixotasun infekziosoak

Gaixotasun ez-infekziosoak

ERDI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOETAN SARTZEKO PROBA. 2023

10/2023 EBAZPENA, otsailaren 9koa

NATUR ZIENTZIAK

4.- Hurrengo hitzetako batzuk erabiliz, behar bezala osa ezazu IKUSMENari buruzko testua: (0,1 erantzun zuzen bakoitzagatik)

Erretina	Begi-nini	Tiroide	Iris
Burmuin	Kristalino	Optiko	Nerbio
Arteria	Kornea	Begiak	Oxigeno

_____ ikusmenaren organoak dira. Objektu bat begiratzean, objektu hori argitzen duen argia _____tik sartzen da eta _____ zeharkatzen du. _____k argia begi-nini horretan zenbateraino sartu erregulatzen du. _____k begiratzen ari garen objektua fokuratzen du. Irudiak _____n proiektatzen dira eta handik _____ra igortzen dira _____ren bitartez.

5.- Beha itzazu taula honetako datuak (taulan odol-plasmaren osagaiak pixaren osagaiekin erkatzen dira) eta ondoriozta ezazu zer substantzia iragazten diren giltzurrunetatik eta zein ez: (0,05 puntu erantzun zuzen bakoitzagatik)

	Ura	Urea	Gatzak	Azido urikoa	Glukosa	Albumina
Odol-plasma	900	0,3	5	0,1	1	80
pixa	950	20	10	0,5	0	0

- Ez dira iragazten:
- Iragazten dira:

ERDI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOETAN SARTZEKO PROBA. 2023

10/2023 EBAZPENA, otsailaren 9koa

NATUR ZIENTZIAK

b) Lot ezazu organismo bakoitza bere maila trofikoarekin: (0,1 erantzun zuzen bakoitzagatik)

Txolarrea
Izurdea

Garia
Pinua

Onddoa

<u>Produktorea</u>	<u>Kontsumitzailea</u>	<u>Deskonposatzailea</u>

7.- Esan ezazu esaldi hauek egia (E) edo gezurra (G) diren: (0,1 puntu zuzen erantzundako atal bakoitzagatik)

- 1- Energia eolikoa energia berriztagarriaren adibidea da
- 2- Erregai fosilak berokuntzan soilik erabiltzen dira
- 3- Energia nuklearrak ez du inongo eragozpenik
- 4- Zentral eolikoek elektrizitatea sortzen dute
- 5- Marea-energia energia berriztagarritzat hartzen da
- 6- CFC gasen isurtzea handituko bagenu ozono-geruza birsortuko litzateke
- 7- Baso-suteek negutegi-efektua handitzen laguntzen dute
- 8- Petrolioak zein gas naturala erregai fosilak dira
- 9- Euri azidoak soilik CO₂ kopurua handitzeagatik sortzen da
- 10- Haize intentsitate handiak beharrezkoak dira energia geotermikorako

E edo G